

**המחלקה למתמטיקה ומדעי מחשב. מבחן באלגברה ליניארית ב, יום רביעי טו
אדר א התשפ"ב 16.02.2022 סמסטר א', מועד א'.
מורה: גיורא דולה. משך המבחן: 3 שעות
אפשר להשתמש רק במחשבון כיס. יש לכתוב כל התשובות במחברת.**

מבנה המבחן שונה לאחרונה בגלל המעבר לבחינה ברשת.

חלק א'. בחלק זה יש לענות על כל השאלות

1. 20 נקודות.

נניח כי n הוא מספר זוגי ויהיו

$$U = \{A \in M_n(\mathbf{R}), \forall 1 \leq i, j \leq n, A(i, j) = A(n+1-i, j) = A(i, n+1-j)\}$$

$$V = \{A \in M_n(\mathbf{R}), \forall 1 \leq i, j \leq n, A(i, j) = -A(n+1-i, j)\}$$

א. הוכח ש U, V הם תתי-מרחבים של $M_n(\mathbf{R})$.

ב. האם $M_n(\mathbf{R})$ הוא הסכום של U ו V ?

2. 30 נקודות.

נתון המ"ו $V = \{p, p = ax^3 + bx^2 + cx + d, a, b, c, d \in F\}$ אוסף כל הפולינומים ממעלה

3 מעל שדה F ונביט על $p(x) = 1, q(x) = x, r(x) = x^2, s(x) = x^3$

א. הוכח $B = \{p, q, r, s\}$ הוא בסיס של V .

ב. הגדר $D: V \rightarrow V, D(p) = p'$ הוכח כי D היא העתקה ליניארית.

ג. חשב את מטריצת ההעתקה D כאשר B הוא בסיס של התחום ושל הטווח

וסמן אותה A .

ד. חשב את הפולינום האפיני של A .

ה. מצא ל A ערכים עצמיים.

ו. האם A לכסינה? נמק.

ז. חשב את A^2, A^3, A^4

ח. מצא העתקה ליניארית $E: V \rightarrow V$ כך ש A^3 היא מטריצת ההעתקה שלה

בבסיס B של התחום ושל הטווח.

חלק ב. בחלק הזה יש לענות על 5 שאלות בלבד. משקל של כל שאלה: 10 נקודות

3. מצא בסיסים של הסכום והחיתוך של שני תת-מרחבים $U \leq \mathbb{R}^5$ ו $V \leq \mathbb{R}^5$ כאשר
 $U = Sp\{(2,0,2,0,2), (2,3,2,3,2), (8,3,10,1,1)\}$,
 $V = Sp\{(3,0,3,0,3), (3,3,3,3,3), (3,2,12,4,10)\}$
השלם את הבסיס של $U+V$ לבסיס של $\mathbb{R}^5$.

4. נתונה מטריצה ממשית

$$A = \begin{pmatrix} 1 & -2 & 3 & a+b & 5 \\ -6 & 7 & -8 & 9 & -10 \\ 11 & -12 & 13 & -14 & b \end{pmatrix}$$

כאשר a, b הם פרמטרים ממשיים.

- א. מצא את כל הערכים של a, b שעבורם הדרגה של A תהיה מינימלית.
ב. לכל הערכים של הפרמטרים שמצאת בחלק א' מצא בסיסים של מרחב העמודות $C(A)$ ושל מרחב השורות $S(A)$

5. נתון המ"ו $\mathbb{Z}_5^3$ מעל $\mathbb{Z}_5$ ונגדיר את $\bar{b}_1 = (1,3,2), \bar{b}_2 = (2,3,4)$ נסמן $B = \{\bar{b}_1, \bar{b}_2\}$

- א. מצא משואה שמקיימים כל הוקטורים בתת המרחב $U = Sp\{\bar{b}_1, \bar{b}_2\} = SpB$
ב. הבט בהעתקה הליניארית $f: \mathbb{Z}_5^3 \rightarrow \mathbb{Z}_5^3$ המוגדרת על ידי $f(x, y, z) = (z, x, y)$ ומצא את המשואה שמקיים תת המרחב $V = f(U)$
ג. מצא בסיס C עבור V .
ד. נגדיר את $g: U \rightarrow V$ להיות הצמצום של f חשב את מטריצת ההעתקה ${}_C g_B$.
ה. האם קיים וקטור $\bar{v} \in \mathbb{Z}_5^3$ השונה מאפס כך ש- $2[\bar{v}]_B = [\bar{v}]_C$. נמק.

6. נתונה העתקה ליניארית $L: \mathbb{R}_3[x] \rightarrow M_2(\mathbb{R})$ המוגדרת ע"י הנוסחה

$$L(p(x)) = \begin{pmatrix} -p(0) & p(1) \\ -p(-1) & p(0) \end{pmatrix}$$

- א. חשב את המטריצה של L בבסיסים $B = (1, x, x^2, x^3)$ של $\mathbb{R}_3[x]$ ו $M_2(\mathbb{R})$ של $M_2(\mathbb{R})$. שים לב שהבסיסים אינם סטנדרטיים.
ב. מצא בסיסים של $Im(L)$ ו $Ker(L)$.

7. מצא העתקה ליניארית L מ- $\mathbb{R}_2[x]$ ל $\mathbb{R}^2$ שמטריצת ${}_A [L]_B$ בבסיסים

$$B = (\bar{b}_1 = x+1, \bar{b}_2 = x^2+x, \bar{b}_3 = x^2+x+1) \quad A = (\bar{a}_1 = (1,1), \bar{a}_2 = (1,-1))$$

שווה ל- $\begin{pmatrix} 2 & 1 & 2 \\ 0 & -1 & -2 \end{pmatrix}$

$$8. \text{ נתונה מטריצה ממשית } A = \begin{pmatrix} 4 & -9 & 6 & 12 \\ 0 & -1 & 4 & 6 \\ 2 & -11 & 8 & 16 \\ -1 & 3 & 0 & -1 \end{pmatrix}$$

א. חשב את הפולינום האופייני ואת הערכים העצמיים של A .

ב. מצא בסיסים של המרחבים העצמיים של A .

ג. מצא מטריצה המלכסנת T של A .

בהצלחה !

תשובות

תשובה 1

1. ברור כי המטריצה שכולה 0 מקיימת את התנאי של U ולכן $U \neq \emptyset$. יהיו

$K, L \in U, a, b \in \mathbf{R}$ ויהיו $1 \leq i, j \leq n$ אז לפי ההגדרה

$K(i, j) = K(n+1-i, j), L(i, j) = L(n+1-i, j)$ ונובע כי

$$(aK + bL)(i, j) = aK(i, j) + bL(i, j) = aK(n+1-i, j) + bL(n+1-i, j) = (aK + bL)(n+1-i, j)$$

בצורה דומה $K(i, j) = K(i, n+1-j), L(i, j) = L(i, n+1-j)$ ונובע כי

$$(aK + bL)(i, j) = aK(i, j) + bL(i, j) = aK(i, n+1-j) + bL(i, n+1-j) = (aK + bL)(i, n+1-j)$$

ולכן באמת U הוא תמ"ו.

2. ברור כי המטריצה שכולה 0 מקיימת את התנאי של V ולכן $V \neq \emptyset$. יהיו

$K, L \in V, a, b \in \mathbf{R}$ ויהיו $1 \leq i, j \leq n$ אז לפי ההגדרה

$K(i, j) = -K(n+1-i, j), L(i, j) = -L(n+1-i, j)$ ונובע כי

$$(aK + bL)(i, j) = aK(i, j) + bL(i, j) = -aK(n+1-i, j) - bL(n+1-i, j) = -(aK + bL)(n+1-i, j)$$

ולכן באמת V הוא תמ"ו.

הממד של U הוא $\left(\frac{n}{2}\right)^2 = \frac{n^2}{4}$ ושל V הוא $\frac{n}{2}$ ואלו הממד של $M_n(\mathbf{R})$ הוא n^2 ולכן

אחד בסיסים של המרחבים הללו לא יכול לפרוש את $M_n(\mathbf{R})$ ולכן הסכום איננו $M_n(\mathbf{R})$

תשובה 2

א. ברור כי $B = \{p, q, r, s\}$ פורשת כי כל $ax^3 + bx^2 + cx + d$ מקיים כי

$$ax^3 + bx^2 + cx + d = as + br + cq + dp$$

$$B = \{p, q, r, s\}. \text{ גורר כי } a = b = c = d = 0 \text{ ולכן באמת } B = \{p, q, r, s\}.$$

בסיס של V .

ב. לפי תכונות הנגזרת

$$D(\alpha f + \beta g) = (\alpha f + \beta g)' = \alpha f' + \beta g' = \alpha D(f) + \beta D(g)$$

$$D(p) = 1' = 0, D(q) = x' = 1 = 1 \cdot p, D(r) = (x^2)' = 2x = 2q, D(s) = (x^3)' = x^2 = 3r$$

ולכן

$$[D]_B^B = \begin{pmatrix} 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 2 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 3 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}$$

ד. נחשב את הפולינום האפייני

$$\det([D]_B^B - xI) = \det \begin{pmatrix} -x & 1 & 0 & 0 \\ 0 & -x & 2 & 0 \\ 0 & 0 & -x & 3 \\ 0 & 0 & 0 & -x \end{pmatrix} = x^4$$

ה. הפתרון היחיד של הפולינום האפייני הוא $x=0$ וזהו הע"ע היחיד.

נציב 0 ב $[D]_B^B - xI = [D]_B^B$ והפתרון של

כלומר הפולינום הוא d כלומר

$$\begin{pmatrix} 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 2 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 3 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} d \\ c \\ b \\ a \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix} \rightarrow c = b = a = 0$$

הוא קבוע ויש רק ו"ע יחיד הרבוי הגיאומטרי קטן מהרבוי האלגברי ולכן A איננה לכסינה.

ו.

$$\begin{pmatrix} 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 2 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 3 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}^2 = \begin{pmatrix} 0 & 0 & 2 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 6 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 2 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 3 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}^3 = \begin{pmatrix} 0 & 0 & 0 & 6 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \end{pmatrix} \quad \text{ו.}$$

ח. $E(ax^3 + bx^2 + cx + d) = 6a$

תשובה 3

. נעביר את U ואת V לצורה של משואות:

. מצא בסיסים של הסכום והחיתוך של שני תת-מרחבים $U \leq \mathbb{R}^5$ ו $V \leq \mathbb{R}^5$ כאשר

$$\begin{pmatrix} 2 & 2 & 8 & a \\ 0 & 3 & 3 & b \\ 2 & 2 & 10 & c \\ 0 & 3 & 1 & d \\ 2 & 2 & 1 & e \end{pmatrix} \rightarrow \begin{pmatrix} 2 & 2 & 8 & a \\ 0 & 3 & 3 & b \\ 0 & 0 & 2 & c-a \\ 0 & 3 & 1 & d \\ 0 & 0 & -7 & e-a \end{pmatrix} \rightarrow \begin{pmatrix} 2 & 2 & 8 & a \\ 0 & 3 & 3 & b \\ 0 & 0 & 2 & c-a \\ 0 & 0 & -2 & d-b \\ 0 & 0 & -7 & e-a \end{pmatrix} \rightarrow \begin{pmatrix} 2 & 2 & 8 & a \\ 0 & 3 & 3 & b \\ 0 & 0 & 2 & c-a \\ 0 & 0 & 0 & c+d-a-b \\ 0 & 0 & 0 & 2e+2c-9a \end{pmatrix}$$

כלומר U הוא תת מרחב בעל ממד 3 המקיים את המשואות $a+b=c+d, 2e+7c=9a$ ובצורה דומה

$$\begin{pmatrix} 3 & 3 & 3 & a \\ 0 & 3 & 2 & b \\ 3 & 3 & 12 & c \\ 0 & 3 & 4 & d \\ 3 & 3 & 10 & e \end{pmatrix} \rightarrow \begin{pmatrix} 3 & 3 & 3 & a \\ 0 & 3 & 2 & b \\ 0 & 0 & 9 & c-a \\ 0 & 3 & 4 & d \\ 0 & 0 & 7 & e-a \end{pmatrix} \rightarrow \begin{pmatrix} 3 & 3 & 3 & a \\ 0 & 3 & 2 & b \\ 0 & 0 & 9 & c-a \\ 0 & 0 & 2 & d-b \\ 0 & 0 & 7 & e-a \end{pmatrix} \rightarrow \begin{pmatrix} 3 & 3 & 3 & a \\ 0 & 3 & 2 & b \\ 0 & 0 & 2 & c-a \\ 0 & 0 & 0 & 7(d-b)-2(e-a) \\ 0 & 0 & 7 & (c-a)-(e-a)-(d-b) \end{pmatrix}$$

כלומר כלומר V הוא תת מרחב בעל ממד 3 המקיים את המשוואות

$$2a+7d=2e+7b, b+c=d+e$$

$$a+b-c-d=0, 9a-7c-2e=0, b+c-d-e=0, 2a-7b+7d-2e=0$$

מערכת

$$\begin{pmatrix} 1 & 1 & -1 & -1 & 0 \\ 9 & 0 & -7 & 0 & -2 \\ 0 & 1 & 1 & -1 & -1 \\ 2 & -7 & 0 & 7 & -2 \end{pmatrix} \rightarrow \begin{pmatrix} 1 & 1 & -1 & -1 & 0 \\ 0 & -9 & 2 & 9 & -2 \\ 0 & 1 & 1 & -1 & -1 \\ 0 & -9 & 2 & 9 & -2 \end{pmatrix} \rightarrow \begin{pmatrix} 1 & 1 & -1 & -1 & 0 \\ 0 & 1 & 1 & -1 & -1 \\ 0 & -9 & 2 & 9 & -2 \end{pmatrix} \rightarrow \begin{pmatrix} 1 & 1 & -1 & -1 & 0 \\ 0 & 1 & 1 & -1 & -1 \\ 0 & 0 & 11 & 0 & -11 \end{pmatrix}$$

$$\rightarrow \begin{pmatrix} 1 & 1 & -1 & -1 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & -1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 & -1 \end{pmatrix} \rightarrow \begin{pmatrix} 1 & 0 & -1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & -1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 & -1 \end{pmatrix}$$

כלומר $a=c=e, b=d$ ולכן $U \cap V = Sp \left\{ \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \\ 1 \\ 0 \\ 1 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \\ 0 \\ 1 \\ 0 \end{pmatrix} \right\}$ תמי"ו בעל ממד 2, ולכן

האחוד $V = Sp \left\{ \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \\ 1 \\ 0 \\ 1 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \\ 0 \\ 1 \\ 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 3 \\ 2 \\ 12 \\ 4 \\ 10 \end{pmatrix} \right\}$, והללו הם בסיסים. $U = Sp \left\{ \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \\ 1 \\ 0 \\ 1 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \\ 0 \\ 1 \\ 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 8 \\ 3 \\ 10 \\ 1 \\ 1 \end{pmatrix} \right\}$

שלם הוא בסיס של $V+U$ $U+V = Sp \left\{ \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \\ 1 \\ 0 \\ 1 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \\ 0 \\ 1 \\ 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 8 \\ 3 \\ 10 \\ 1 \\ 1 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 3 \\ 2 \\ 12 \\ 4 \\ 10 \end{pmatrix} \right\}$, וכדי

להשלים לבסיס של $\mathbb{R}^5$ נוסיף את $e_1 = \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix}$, ונחשב את הדטרמיננט שעמודותיו הן

הבסיס הזה. ואכן

$$\det \begin{pmatrix} 1 & 0 & 1 & 8 & 3 \\ 0 & 1 & 0 & 3 & 2 \\ 0 & 0 & 1 & 10 & 12 \\ 0 & 1 & 0 & 1 & 4 \\ 0 & 0 & 1 & 1 & 10 \end{pmatrix} = \det \begin{pmatrix} 1 & 0 & 3 & 2 \\ 0 & 1 & 10 & 12 \\ 1 & 0 & 1 & 4 \\ 0 & 1 & 1 & 0 \end{pmatrix} = \det \begin{pmatrix} 1 & 0 & 3 & 2 \\ 0 & 1 & 10 & 12 \\ 0 & 0 & -2 & 2 \\ 0 & 1 & 1 & 0 \end{pmatrix} = \det \begin{pmatrix} 1 & 10 & 12 \\ 0 & -2 & 2 \\ 1 & 1 & 0 \end{pmatrix}$$

$$= \det \begin{pmatrix} 1 & 10 & 12 \\ 0 & -2 & 2 \\ 0 & -9 & -12 \end{pmatrix} = \det \begin{pmatrix} -2 & 2 \\ -9 & -12 \end{pmatrix} = 24 + 18 = 42 \neq 0$$

כלומר תוספת של e_1 תשלים את הבסיס של $V+U$ לבסיס של $\mathbb{R}^5$

תשובה 4.

$$\begin{pmatrix} 1 & -2 & 3 & a+b & 5 \\ -6 & 7 & -8 & 9 & -10 \\ 11 & -12 & 13 & -14 & b \end{pmatrix} \rightarrow \begin{pmatrix} 1 & -2 & 3 & a+b & 5 \\ 0 & -5 & 10 & 9+6a+6b & 20 \\ 0 & 10 & -20 & -14-11a-11b & b-55 \end{pmatrix} \rightarrow \begin{pmatrix} 1 & -2 & 3 & a+b & 5 \\ 0 & -5 & 10 & 9+6a+6b & 20 \\ 0 & 0 & 0 & 4+a+b & b-15 \end{pmatrix}$$

ולכן הדרגה המינימלית היא כאשר $a=-19, b=15$. עבור הערכים הללו בסיס של $C(A)$ הוא $\{(1, -6, 11), (2, -7, 12)\}$ ושל $S(A)$ הוא $\{(1, -2, 3, -4, 5), (0, -5, 10, -15, 20)\}$

תשובה 5

א. נחשב את המשואה של הוקטורים בתת המרחב

ולכן $\begin{pmatrix} 1 & 2 & a \\ 3 & 3 & b \\ 2 & 4 & c \end{pmatrix} \xrightarrow[\begin{smallmatrix} S_3+3S_1 \rightarrow S_3 \end{smallmatrix}]{\begin{smallmatrix} S_2+2S_1 \rightarrow S_2 \\ S_3+3S_1 \rightarrow S_3 \end{smallmatrix}} \begin{pmatrix} 1 & 2 & a \\ 0 & 7 & b+2a \\ 0 & 10 & c+3a \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 & 2 & a \\ 0 & 2 & b+2a \\ 0 & 0 & c+3a \end{pmatrix} \rightarrow \begin{pmatrix} 1 & 0 & -a-b \\ 0 & 2 & b+2a \\ 0 & 0 & c+3a \end{pmatrix}$

כפי שקל לודא, הוקטורים של B מקיימים מעל Z_5 את המשואה $c+3a=0$

ב. ההעתקה מחליפה בין הקואורדינטות ולכן ב V מתקיים $a+3b=0$

ג. נבחר את C להיות התמונות של אברי B כלומר $C = \{\bar{c}_1, \bar{c}_2\}$

$$\bar{c}_1 = (2, 1, 3), \bar{c}_2 = (4, 2, 3)$$

ד. מטריצת ההעתקה ${}_C f_B$ היא המטריצה $\begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix} = I$

ה. $2[\bar{v}]_B = [\bar{v}]_C$ וידוע כי $[\bar{v}]_B = [\bar{v}]_B$ ולכן צריך להתקיים

$$2[\bar{v}]_B = [\bar{v}]_C = [\bar{v}]_B$$

תשובה 6.

ולכן מטריצת

$$L(1) = \begin{pmatrix} -1 & 1 \\ -1 & 1 \end{pmatrix} = -A_1 + A_2 - 2A_3 + A_4, L(x^2) = \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ -1 & 0 \end{pmatrix} = A_2 - A_3$$

$$L(x) = L(x^3) = \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 1 & 0 \end{pmatrix} = A_2 + A_3$$

לכן .

$$\begin{pmatrix} -1 & 0 & 0 & 0 \\ 1 & 1 & 1 & 1 \\ -2 & 1 & -1 & 1 \\ 1 & 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}$$

ההעתקה בבסיסים הללו היא

$$\text{Im}(L) = \text{Sp} \left\{ \begin{pmatrix} -1 \\ 1 \\ -2 \\ 1 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \\ 1 \\ 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \\ -1 \\ 0 \end{pmatrix} \right\} = \text{Sp} \left\{ \begin{pmatrix} -1 \\ 0 \\ 0 \\ 1 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ 1 \\ 0 \end{pmatrix} \right\} = \text{Sp} \left\{ \begin{pmatrix} -1 & 0 \\ 1 & 1 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 1 & 0 \end{pmatrix} \right\}$$

$$= \left\{ \begin{pmatrix} -x & y \\ x+z & x \end{pmatrix}, x, y, z \in R \right\}$$

1

$$\begin{pmatrix} -1 & 0 & 0 & 0 \\ 1 & 1 & 1 & 1 \\ -2 & 1 & -1 & 1 \\ 1 & 0 & 0 & 0 \end{pmatrix} \rightarrow \begin{pmatrix} -1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 1 & 1 \\ 0 & 1 & -1 & 1 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \end{pmatrix} \rightarrow \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 1 & 1 \\ 0 & 0 & 2 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \end{pmatrix} \rightarrow \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}$$

$$\text{Ker}(L) = \{p = ax^3 + bx^2 + cx + d, a = c = 0 = b + d = 0\}, p = bx^2 - b = b(x^2 - 1), b \in R\}$$

$$= \text{Sp}\{x^2 - 1\}$$

תשובה 7

$$\begin{aligned}
B &= (\bar{b}_1 = x+1, \bar{b}_2 = x^2+x, \bar{b}_3 = x^2+x+1) \rightarrow \\
x^2 &= \bar{b}_3 - \bar{b}_1, x = \bar{b}_2 - x^2 = \bar{b}_2 - (\bar{b}_3 - \bar{b}_1) = \bar{b}_1 + \bar{b}_2 - \bar{b}_3, 1 = \bar{b}_3 - \bar{b}_2, \\
L(1) &= L(\bar{b}_3 - \bar{b}_2) = (2(1,1) - 2(1,-1)) - ((1,1) - (1,-1)) = (0,2). \\
L(x) &= L(\bar{b}_1 + \bar{b}_2 - \bar{b}_3) = 2(1,1) + ((1,1) - (1,-1)) - (2(1,1) - 2(1,-1)) = \\
&= 2(1,1) - (1,1) + (1,-1) = (0,2). \\
L(x^2) &= L(\bar{b}_3 - \bar{b}_1) = (2(1,1) - 2(1,-1)) - 2(1,1) = (-2,2). \\
L(ax^2 + bc + c) &= aL(x^2) + bL(x) + cL(1) = a(-2,2) + b(0,2) + c(0,2) = (-2a, 2(a+b+c)) \\
&= 2(-a, a+b+c).
\end{aligned}$$

תשובה 8

$$\begin{aligned}
p &= \det \begin{pmatrix} 4-x & -9 & 6 & 12 \\ 0 & -1-x & 4 & 6 \\ 2 & -11 & 8-x & 16 \\ -1 & 3 & 0 & -1-x \end{pmatrix} = \det \begin{pmatrix} 4-x & -9 & 6 & 12 \\ 0 & -1-x & 4 & 6 \\ 0 & -5 & 8-x & 14-2x \\ -1 & 3 & 0 & -1-x \end{pmatrix} = \det \begin{pmatrix} 4-x & 3-3x & 6 & 12 \\ 0 & -1-x & 4 & 6 \\ 0 & -5 & 8-x & 14-2x \\ -1 & 0 & 0 & -1-x \end{pmatrix} \\
&= \det \begin{pmatrix} 4-x & 3-3x & 6 & 0 \\ 0 & -1-x & 4 & -2 \\ 0 & -5 & 8-x & -2 \\ -1 & 0 & 0 & -1-x \end{pmatrix} = \det \begin{pmatrix} 4-x & 3-3x & 6 & 0 \\ 0 & -1-x & 4 & -2 \\ 0 & -4+x & 4-x & 0 \\ -1 & 0 & 0 & -1-x \end{pmatrix} = (x-4) \det \begin{pmatrix} 4-x & 3-3x & 6 & 0 \\ 0 & -1-x & 4 & -2 \\ 0 & 1 & -1 & 0 \\ -1 & 0 & 0 & -1-x \end{pmatrix} = \\
&= (x-4) \det \begin{pmatrix} 4-x & 9-3x & 6 & 0 \\ 0 & 3-x & 4 & -2 \\ 0 & 0 & -1 & 0 \\ -1 & 0 & 0 & -1-x \end{pmatrix} = (x-4)(3-x) \det \begin{pmatrix} 4-x & 3 & 6 & 0 \\ 0 & 1 & 4 & -2 \\ 0 & 0 & -1 & 0 \\ -1 & 0 & 0 & -1-x \end{pmatrix} = (x-4)(3-x)[(4-x)(x+1) + \det \begin{pmatrix} 3 & 6 & 0 \\ 1 & 4 & -2 \\ 0 & -1 & 0 \end{pmatrix}] = \\
&= (x-4)(3-x)[(4-x)(x+1) + 2(-3)] = (x-4)(3-x)(-x^2 + 3x - 2) = (x-4)(3-x)(1-x)(x-2) = (x-1)(x-2)(x-3)(x-4).
\end{aligned}$$

לכן העי"ע העצמיים של A הם 1,2,3,4, נציב כל עי"ע במערכת ונמצא וי"ע הצמודים להם. עבור 1 נקבל

$$\begin{aligned}
&\text{פורש את המרחב} \begin{pmatrix} 4-x & -9 & 6 & 12 \\ 0 & -1-x & 4 & 6 \\ 2 & -11 & 8-x & 16 \\ -1 & 3 & 0 & -1-x \end{pmatrix} \xrightarrow{\lambda=1} \begin{pmatrix} 3 & -9 & 6 & 12 \\ 0 & -2 & 4 & 6 \\ 2 & -11 & 7 & 16 \\ -1 & 3 & 0 & -2 \end{pmatrix} \rightarrow \begin{pmatrix} 0 & 0 & 6 & 6 \\ 0 & -2 & 4 & 6 \\ 0 & -5 & 7 & 12 \\ -1 & 3 & 0 & -2 \end{pmatrix} \\
&\rightarrow \begin{pmatrix} 0 & 0 & 1 & 1 \\ 0 & -2 & 4 & 6 \\ 0 & -1 & -1 & 0 \\ -1 & 3 & 0 & -2 \end{pmatrix} \rightarrow \begin{pmatrix} 0 & 0 & 1 & 1 \\ 0 & 0 & 6 & 6 \\ 0 & -1 & -1 & 0 \\ -1 & 0 & -3 & -2 \end{pmatrix} \rightarrow \begin{pmatrix} 0 & 0 & 1 & 1 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & -1 & -1 & 0 \\ -1 & 0 & -1 & 0 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} -z \\ -z \\ 0 \\ -z \end{pmatrix} = -z \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \\ 0 \\ 1 \end{pmatrix}
\end{aligned}$$

הצמוד עבור 2 נקבל

פורש $\begin{pmatrix} 4-x & -9 & 6 & 12 \\ 0 & -1-x & 4 & 6 \\ 2 & -11 & 8-x & 16 \\ -1 & 3 & 0 & -1-x \end{pmatrix} \lambda=2 \rightarrow \begin{pmatrix} 2 & -9 & 6 & 12 \\ 0 & -3 & 4 & 6 \\ 2 & -11 & 6 & 16 \\ -1 & 3 & 0 & -3 \end{pmatrix} \rightarrow \begin{pmatrix} 0 & -3 & 6 & 6 \\ 0 & -3 & 4 & 6 \\ 0 & -5 & 6 & 10 \\ -1 & 3 & 0 & -3 \end{pmatrix}$

$\rightarrow \begin{pmatrix} 0 & -3 & 6 & 6 \\ 0 & 0 & 2 & 0 \\ 0 & -5 & 6 & 10 \\ -1 & 3 & 0 & -3 \end{pmatrix} \rightarrow \begin{pmatrix} 0 & -3 & 0 & 6 \\ 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & -5 & 0 & 10 \\ -1 & 3 & 0 & -3 \end{pmatrix} \rightarrow \begin{pmatrix} 0 & 1 & 0 & -2 \\ 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \\ -1 & 3 & 0 & -3 \end{pmatrix} \rightarrow \begin{pmatrix} 0 & 1 & 0 & -2 \\ 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \\ -1 & 0 & 0 & 3 \end{pmatrix} \rightarrow \begin{pmatrix} 3w \\ 2w \\ 0 \\ w \end{pmatrix} = w \begin{pmatrix} 3 \\ 2 \\ 0 \\ 1 \end{pmatrix}$

את המרחב הצמוד עבור 3 נקבל

פורש את המרחב $\begin{pmatrix} 4-x & -9 & 6 & 12 \\ 0 & -1-x & 4 & 6 \\ 2 & -11 & 8-x & 16 \\ -1 & 3 & 0 & -1-x \end{pmatrix} \lambda=3 \rightarrow \begin{pmatrix} 1 & -9 & 6 & 12 \\ 0 & -4 & 4 & 6 \\ 2 & -11 & 5 & 16 \\ -1 & 3 & 0 & -4 \end{pmatrix} \rightarrow \begin{pmatrix} 1 & -9 & 6 & 12 \\ 0 & -4 & 4 & 6 \\ 0 & 7 & -7 & -8 \\ 0 & -6 & 6 & 8 \end{pmatrix}$

$\rightarrow \begin{pmatrix} 1 & -9 & 6 & 12 \\ 0 & -2 & 2 & 3 \\ 0 & 7 & -7 & -8 \\ 0 & -3 & 3 & 4 \end{pmatrix} \rightarrow \begin{pmatrix} 1 & -9 & 6 & 12 \\ 0 & 1 & -1 & -1 \\ 0 & 7 & -7 & -8 \\ 0 & -3 & 3 & 4 \end{pmatrix} \rightarrow \begin{pmatrix} 1 & -9 & 6 & 12 \\ 0 & 1 & -1 & -1 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{pmatrix} \rightarrow \begin{pmatrix} 1 & -9 & 6 & 0 \\ 0 & 1 & -1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}$

$\rightarrow \begin{pmatrix} 1 & -3 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & -1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \end{pmatrix} \rightarrow \begin{pmatrix} 3y \\ y \\ y \\ 0 \end{pmatrix} = y \begin{pmatrix} 3 \\ 1 \\ 1 \\ 0 \end{pmatrix}$

הצמוד עבור 4 נקבל

פורש את $\begin{pmatrix} 4-x & -9 & 6 & 12 \\ 0 & -1-x & 4 & 6 \\ 2 & -11 & 8-x & 16 \\ -1 & 3 & 0 & -1-x \end{pmatrix} \lambda=4 \rightarrow \begin{pmatrix} 0 & -9 & 6 & 12 \\ 0 & -5 & 4 & 6 \\ 2 & -11 & 4 & 16 \\ -1 & 3 & 0 & -5 \end{pmatrix} \rightarrow \begin{pmatrix} 0 & -9 & 6 & 12 \\ 0 & -5 & 4 & 6 \\ 0 & -5 & 4 & 6 \\ -1 & 3 & 0 & -5 \end{pmatrix}$

$\rightarrow \begin{pmatrix} 0 & -4 & 2 & 6 \\ 0 & -5 & 4 & 6 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \\ -1 & 3 & 0 & -5 \end{pmatrix} \rightarrow \begin{pmatrix} 0 & 1 & -2 & 0 \\ 0 & -5 & 4 & 6 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \\ -1 & 3 & 0 & -5 \end{pmatrix} \rightarrow \begin{pmatrix} 0 & 1 & -2 & 0 \\ 0 & 0 & -6 & 6 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \\ -1 & 3 & 0 & -5 \end{pmatrix} \rightarrow \begin{pmatrix} 0 & 1 & -2 & 0 \\ 0 & 0 & -1 & 1 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \\ -1 & 3 & 0 & -5 \end{pmatrix}$

$\rightarrow \begin{pmatrix} 0 & 1 & 0 & -2 \\ 0 & 0 & -1 & 1 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \\ -1 & 3 & 0 & -5 \end{pmatrix} \rightarrow \begin{pmatrix} 0 & 1 & 0 & -2 \\ 0 & 0 & -1 & 1 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \\ -1 & 0 & 0 & 1 \end{pmatrix} \rightarrow \begin{pmatrix} w \\ 2w \\ w \\ w \end{pmatrix} = w \begin{pmatrix} 1 \\ 2 \\ 1 \\ 1 \end{pmatrix}$

המרחב הצמוד

מטריצה מלכסנת היא

$$P = \begin{pmatrix} 1 & 3 & 3 & 1 \\ 1 & 2 & 1 & 2 \\ 0 & 0 & 1 & 1 \\ 1 & 1 & 0 & 1 \end{pmatrix}$$